

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Som et Led i Arbejdet paa Genoprettelse af normale Tilstande efter Besættelsens Ophør maa der træffes en Ordning med Hensyn til de faste Ejendomme, som den tyske Værnemagt havde beslaglagt til Brug ved Anlæg af Flyvepladser, Fæstningsværker og andre militære Anlæg, saaledes at de atter nyttiggøres og saavidt muligt føres tilbage til deres tidligere Anvendelse.

Under 16. Maj 1945 nedsatte Indenrigsministeriet et Udvalg „til Undersøgelse af de Spørgsmaal, som vil opstaa i Forbindelse med Afviklingen af den tyske Værnemagts Benyttelse af faste Ejendomme her i Landet, samt til at fremkomme med Forslag til de Lovbestemmelser, der i denne Anledning maatte anses nødvendige“.

Dette Udvalg (Indenrigsministeriets Afviklingsudvalg af 16. Maj 1945) har under 2. Marts 1946 afgivet en Betænkning, der bl. a. indeholder et Udkast til Lov om Raadigheden over visse faste Ejendomme, der er overgaaet i Statens Eje (Skødeklauselejemomme) m. m. — Det nævnte Udvalgs Arbejde er lagt til Grund for nærværende Lovforslag, idet Udvalgets Lovudkast omtrent uforandret er benyttet i Forslaget.

For saa vidt angaar saadanne af den tyske Værnemagt benyttede Ejendomme, som stadig tilhører den oprindelige Ejer, og for hvilke der derfor alene er betalt (eventuelt periodisk) Leje, frembyder Afviklingen af Brugsforholdet ikke større principielle Vanskeligheder, og denne Afvikling er da ogsaa forlængst paabegyndt. Derimod stiller Sagen sig anderledes med Hensyn til de talrige Ejendomme, der er udgaaet af privat Eje, fordi Værnemagten har foretaget større Anlæg eller Foranstaltninger, der medførte Indgreb i Ejendommens Substans, og hvor et almindeligt Lejemaal derfor ikke ansaas for en egnet Ordning af Forholdet til Ejeren.

I disse Tilfælde blev der oprettet en særlig Kontraktform, hvorefter Ejeren „udlejede“ sin Ejendom til Værnemagten mod et Vederlag, svarende til Ejendommens Værdi, men saaledes at han forpligtede sig til uden yderligere Vederlag at meddele den danske Stat endeligt Skøde paa Ejendommen (saakaldt „Skødeklausel“). Til paa sine Vegne og med fuldt forbindende Virk-

ning for sig at udstede saadant Skøde gav han som Regel samtidig en uigenkaldelig Bemyndigelse til en dansk Myndighed (Indenrigsministeriet, vedkommende Amtmand eller Borgmester).

Ved Bestemmelserne i § 5, Stk. 2, i midlertidig Lov Nr. 362 af 19. Juli 1943 bl. a. om Tillæg til Lov Nr. 91 af 29. Marts 1924 om Indkvartering, jfr. Lovanordningerne Nr. 121 af 30. Marts 1944 og Nr. 114 af 16. Marts 1945, er der dog tillagt de tidligere Ejere Ret til mod Vederlag at faa Ejendommene tilbagegivet, naar de Hensyn, der har nødvendiggjort Beslaglæggelsen, ikke mere bestaar.

Den tyske Værnemagt vil ved sine forskellige Foranstaltninger paa disse Ejendomme ofte have tilvejebragt Anlæg, som det baade af samfundsøkonomiske, militære og andre Grunde vilde være urimeligt og økonomisk uforsvarligt at sløffe, alene for derved at bringe de anvendte Ejendomme tilbage til deres tidligere Form og for at lade den tidligere Ejers Tilbagekøbsret ske Fyldest. Saadanne tyske Anlæg m. v. er finansieret paa Bekostning af det danske Samfund, og ved deres Sløjfning vilde meget betydelige Værdier, som kan komme Samfundet til Gode, forspildes.

Indenrigsministeriet har derfor ment at burde fremkomme med Forslag til Lovregler om den fremtidige Raadighed over disse Ejendomme, saaledes at der dels bliver Adgang til at ophæve den nævnte Tilbagekøbsret, dels Ret til at foretage saadanne Reguleringer (Sammenlægninger, Udstykninger og Grænseændringer m. v. herunder ogsaa Byplanordninger), som er nødvendige bl. a. for at retablere de af Værnemagten sønderlemmede Landbrugsejendomme og om fornødent give dem en passende Form og Størrelse og for i det hele at afvikle Værnemagtens Indgreb paa den bedst mulige Maade.

Afviklingen vil imidlertid blive sinket af det Forhold, at Staten for sit eget Vedkommende maa have truffet endelig Afgørelse om, hvilke Ejendomme den maa ønske bevaret til offentlig Brug. Der er her navnlig Tale om Flyvepladser samt om egentlige militære Anlæg; der kan dog ogsaa tænkes andre Ejendomme, hvis Bevarelse i Statens Eje er paakrævet af Hensyn til samfundsvigtige Formaal.